

بخش هشتم

نامهای زمان سانیان

این بخش در برگیرنده ۸۴۷ نام میباشد.

- ۱- نامهای این بخش ، پژوهش‌های گستردۀ دکتر فیلیپ ژینو، استاد دانشگاه پاریس است که آنها را از روی مهرهای به دست آمده برداشته است .
همه این نامها ، ساسانی و از آن دوره ساسانیان است .
- ۲- نامهای دختران و پسران از هم جدا نشده‌اند ولی میتوان هر نامی را هم برای دختران و هم برای پسران برگزید .
- ۳- بیشتر نامها ، همکردی است و از دو و یا سه واژه درست شده‌اند که میتوان از آنها یکی یا همه را برگزید .
- ۴- بسیاری از نامهای جون در دیگر بخشها بازگو شده‌اند، از گفتن دوباره آنها خودداری شد .
- ۵- دسته‌ای از نامها از چندین نام درست شده بودند که امروز کمتر به کار میروند . از این رو آنها را زدودیم .
- ۶- هیچیک از نامها در پژوهش استاد فیلیپ ژینو، با چم و درونمایه و ریشه‌یابی همراه نبودند . ریشه‌یابی و چم‌های نوشته شده ، بازده بررسیهای گستردۀ "پاسداران فرهنگ ایران" است .

برافروزنده آتش پاک اشویی .
آدور فرور دین - آتش فروهر (روان همیشه جاویده آدمی) .
آدور گسرو - برافروزنده آتش پاک
آدور گشتب - دومین آتش اشویی زمان ساسانیان در چم : جنگاوران و دلاوران و دلیران رزمنده .
آدور مار - آتش سخن اشویی و پاک آدور ماه - آتش ایزد ماه .
آدور مهر - آتش فروزان مهر در خشان آدور مهر تهم - (تهم مانند سرد) در چم : آذر مهر دلیر و نژاده .
آدور نرسه - آتش ایزد پیام و نوید آدور وه - (وه مانند دل) : آتش والا و نیک و خوب . فرزانه آتشین .
آدور وه داد - نیک آفریده آتش پاک .
آدور و هرام - آتش بهرام (ایزد جنگ و پیروزی و جنگاوری) .
آدور وهنام - (وهنام مانند بهنام) : خوش نام آتشین . آتشین بهنام .
آدور ویشتب - نگ به آدور گشتب .
آدور هوداد - آتش خوب نیکزاد آتش آدور یزدان - آتش ایزدی .
آدور یزدان داد - آتش آفریده ایزدی آدورین - آتشین پاک .
آدورین داد - زاده آتش پاک .
آدورگ - آتشین .
آدی - پدر آذر فرنیغ . توانا، زور مند

آمور بی - آتش پاک ایزدی .
آدور تهم - (تهم مانند بخش) : دلبر آتشین . آتش نژاد . آتشین گوهر .
آدور داد - آفریده آتش پاک .
آدور دار - پاسدار آتش پاک .
آدور دارای - آتش دارا (داریوش) .
آدور دخت - دختر آتش پاک .
آدور رستک - (رستک مانند دسته) در چم : آتشین رستگار فرخ آتشین آدور سه بوخت - آتشین رستگاری یافته سه اندیشه والای آریایی : پندار نیک، گفتار نیک ، کردار نیک آدور شابوهر آتش پاک شاپور .
آدور فر - دارنده فرو فرغ آتش .
آدور فرای گشتب - یاری بخش آتش پاک و اشویی .
آدور فربغ آتش فره ایزدی .
آدور فربی - نام نخستین آتش پاک و اشویی . آتش فره ایزدی .
آدور فربی سهیگان - آتش فره پاک ایزدی شایسته والا .
آدور فربی سین - بوخت آتش فره ایزدی رستگاری یافته از سیمرغ .
آدور فربی گشتب - آتش فره ایزدی آتش اشویی و پاک .
آدور فرخ - آتش خجسته و در خشان .
فرخ نده و نیک بخت زیر سایه آتش .
آدور فرزگو - (فرز مانند چهر) :

آدوران داد - آفریده آتش پاک .
آدوران فرخ - آتش خجسته روشن .
در خشان در سایه آتش اشویی .
آدوران گشتب - ایزد آتش اشویی .
آدوران مهر - نام از دو ایزد : آدوران و مهر در چم : آتش مهر در خشان .
آدوران اورمزد - آتش اهورایی .
آدور باد - آتش پناه .
آدور بادانوش - آتش بناء جازیدان و کامروا و نیک بخت .
آدور باد گشتب - آتش بناء اشویی .
آدور بان - پاسدار آتش اشویی و پاک .
پشتیبانی شده آتش ارجمند و پاک آدور بخت - (بخت مانند گفت) : رستگاری یافته آتش اشویی و پاک .
آدور بد - (بد مانند شد) : نگهبان آتش اشویی و پاک .
آدور بد بی بان - نگهبان آتش پاک و اشویی یاری شده ایزد بزرگ .
آدور بیز - (بیز مانند گرز) : آتش برافروخته و زبانه کشیده .
آدور بزمهر - آتش برافروخته مهر در خشان و تابانک .
آدور بزمهر دخت - دختر آتش برافروخته پر فرغ خورشید تابان .
آدور بندک - دلبسته و شیفته آتش آدور بوزید - رستگاری یافته آتش اشویی و پاک .
آدوران - آتشین آتش اشویی و پاک و ایزد آتش آدوران .

آذریگ - آتشین پاک .	آرددا - (مانند فردا) : رستگار .
آذر ابو - آتشیار . پشتیبان آتش .	آردادر دارنده رستگاری و درستی :
آذر رو - آتش دوست داشتنی و ناز	ارداکوف - درستکار و استوار مانند
آرزوگ - آرزو . امید . آرمان .	کوه .
آزاد باد - آزادیار . پشتیبان آزادگی	اردا گشتب - رستگار در سایه
آزاد بور - آزاده دارنده موهای بور .	آتش اشویی گشتب .
آزاد گشتب - آزاده دارنده آتش پاک	ارداو - (مانند مهتاب) : رستگار .
آزاد مرد - مرد آزاده و آزادمنش .	درستکار . نیکترین .
آزاد نرسه - آزاده دارنده ایزدپیام .	ارداوهزم - رستگار اهورایی .
آزاناروگ - آزاده . آزاده منش .	اردادی فر - دارنده فر و فروغ رستگاری
آفریگ - ستایش شده . ستو دنی .	اردباد - پاسدار رستگاری و درستی .
آفرین دخت - دختر ستودنی	رستگار پناه . درستکار پناه .
آماریا - آمارگر -	اردبندگ - دوستدار و در پناه راستی
آهونگ - غزال زیبا و دوست داشتنی	و درستی .
ابدخش - (مانند در کفش) : دارنده	ارد وه - (مانند سرد دل) : دارنده
روان بزرگ و مردمی .	توانگری . ایزدسامانگری جهان و
ابدوخش - (مانند سرکرد) : دارای	راستی و درستی .
بینش فزاينده .	اردشیر شنوم - (شنوم مانند درون)
ابر زرد - (مانند کمر درد) : دارای	درچم : شهریار شاد و سرزنشه .
رنگ بسیار تلایی زیبا .	اردشیر فر - دارنده فروغ شهریاری
ابر زش - (مانند نگشت موى) :	راست و درست .
همسر بر جسته و خوب . شوهرنیک .	ارد فرخ - رستگار و درستکار نیک
ابی خرد - با خرد . خردمند . دانا .	روز و خجسته و پر فروغ .
اخوه فرخ - (اخوه مانند کرده) : پر	اردشیر کیان - شهریار کیان .
از فروغ و سرشار از فرخندگی .	اردگ - (مانند زردک) : درستکار و
ارد - (مانند سرد) : ایزد سامانگر	رستگار دوست داشتنی وارجمند .
جهان . ایزد راستی و درستی .	ارد وست - (مانند مردبند) : آرامش
	یافته ایزد درستکاری و راستی .

بُرَز آتْخَش - (مانند گرز آورد) : آتش
 شکوهمند و فروزان .
 بُرَز آدُور - (مانند گرز آغل) : آتش
 شکوهمند و درخشان .
 بُرَزَاد - (مانند گل داد) : زاده شکوه
 و دلاوری .
 بُرَز آدُور گشَب - آتش شکوهمند
 پاک و اشویی .
 بُرَز آدُور مهراَد - آتش باشکوه ایزد
 مهر .
 بُرَز آدُور هوسرُو - (هوسرُو مانند
 خود کرد) : خوشان آتشین باشکوه
 یا شکوه آتش خوشنامی .
 بُرُز آزاد - آزاده باشکوه .
 بُرَز اناهید - اناهیتای شکوهمند .
 بُرُز اوَنَد - (مانند گفتار هست) : بلند
 و والا . شکوهمند و با فر و فروغ .
 بُرُز تگای - پر تکاپو و تیزتک باشکوه
 بُرُز داد - زاده شکوه و والایی .
 بُرُز گشَب - آتش شکوهمند پاک اشویی .
 بُرُز ماَه گشَب - آتش پاک و اشویی
 ایزدماه .
 بُرُز مهر - شکوه ایزد مهر .
 بُرُز مهر چهرین - گوهرین نژاد با
 شکوه ایزد مهر .
 بُرُز مهر دخت - دختر شکوهمند
 ایزد مهر و روشنی .
 بُرُز مهر گشَب - آتش پاک و اشویی

بام گشَب - آتش پاک و اشویی روشن
 بانوگ - بانوی ناز و دوست داشتنی .
 آوازه آناهیتا (ایزد باروری و سبزی)
 بخت آدُور گشَب - (بخت مانند
 گفت) : در جم : رستگار آتش اشویی
 بخت اناهید - (بخت مانند گفت) :
 رستگار ایزد باروری و سرسبزی .
 بخت اوَرمَزد - (بخت مانند گفت) :
 رستگار شده اهورا نیکروز اهورایی
 بخت بی - (بخت مانند گفت) :
 رستگار بیزدانی .
 بُخت خدای - رستگار شده ایزدی .
 بُخت روان و هرام - روان رستگار
 شده ایزد جنگ و پیروزی .
 بُخت شاپور - رستگار شده شاپور .
 بُخت ماه - رستگار ایزد ماه .
 بُخت ترسه - رستگار ایزد پیام .
 بُختوگ - (مانند گلبوب) : رستگار
 شده دوست داشتنی و ناز .
 بُختین - (مانند گفتید) : رستگاری
 یافته . خوشبخت . نیکروز .
 برادر - برادر .
 برادرای - برادر .
 برآهاخوین - (مانند بمان پروین) :
 درخشندگی روان .
 بوای - (مانند بجائی) : درخشان .
 بُرَز - (مانند گرز) : دلیر . دلاور .
 برافراشته . سربلند .

ایرانان بُوي - بینش درونی ایرانی
 ایران خرد - دارنده خرد ایرانی .
 ایران دخت - دختر ایران زمین .
 ایران گشَب - آتش اشویی ایران .
 ایرید - (مانند شیرشد) : پاسد ار
 آتش . رهبر و پیشوا .
 ایرمان - ایزد آریامَن - آریایی نیک
 اندیش و نیک گفتار و نیک کردار .
 ایوین داد - آفریده غانون .
 باب - پدر پاپاک . پاپ . بابا . پاپا
 بابا - پدر .
 باباگ - بابا . پاپا . پاپ .
 بابگ - پاپا . پدر .
 باب بی - پدر ایزدی .
 بابیک - پدر دوست داشتنی و نیک
 باب پوس - پدر پسرو پسرپریدرنیک
 باب خوش - پدر خوب و شاد .
 باب دخت - دختر پدرنیک .
 بابی - پدر مهربان و نیک .
 بانگ - دارنده دوست داشتنی ایزد
 باد - وابسته ایزد باد .
 بادوگ - ایزدیار بخیار . خدایار .
 باریزک - (مانند کاریزک) : شایسته
 و خوب . بر جسته و نیک .
 بازگ - شاهین دوست داشتنی .
 اوش - (مانند خوش) : خرد . دانش .
 اوشان - (مانند خوشان) : خردان .
 دانشها . داناییها .
 اوش تهم - (مانند خوش دست) :
 دلیر و نیرومند باهوش و دانا .
 اوش خودای - هوش خدایی . فرمانروا

در پناه و پشتیبانی شده .
پناهوند - پشتیبان .
پناه وه - (وهمانندل) : پشتیبان
نیک و خوب . .
پنج بخت - (بخت مانندگفت) :
رستگاری یافته پنج ایزد .
پنج دیس - نشانه پنج ایزد یا دارنده
پنج سرشت و منش والا .
پنجوی - دارنده پنج منش .
پند - اندرز . سفارش نیک .
پندفرگ - پند با فر و فروغ . پند
نیک و برجسته والا .
پندگ - پند خوب و ارزشمند .
پودین - استوار . پا بر جا مباریشه .
پور - پسر .
پورآذرمه - پسر آتشین ایزد ماه .
پور خوره - پسر خورشید تابان .
پورنای - جوان . برنا .
پوس - پسر .
پوس انس - پسر جاویدانی و نیک
روز و کامیاب .
پوسک بود - پسر بودن .
پوسگوگ - پسرکوچولوی ناز .
پوس وه - (مانندگوش دل) : پسر
نیک، برتر، بهتر .
پوهرگ - پسر دوست داشتنی .
پویگ - (مانند خوش) : پرتکاپو .
پهلو - (مانند سردر) : نام نژاد

پایی - پاپ . پدر .
پاپین - وابسته به پدر .
پادنر - (مانند کارگر) : نگهبان
استوار و زورمند .
پادیک - پاسدار نگهبان نیک و خوب
پاک چهر - نیک نژاد . نیک گوهر .
پاک نیودوست - دوست پاک و دلیر
خوب و شایسته .
پاکور - (مانند ناجور) : پاک منش .
پخته و دانا .
پاماهان - روشنایی ایزد ماه .
پان داد - زاده یاری و پشتیبانی .
پاهراسب - (مانند ساغردست) :
پاسدار و نگهبان اسب .
پاهریاد - (مانند ساغرداد) : یاری و
پشتیبانی شده ایزد باد .
پاهر داد - (مانند ساغرداد) : زاده
استواری و نیرومندی .
پاهرگین - (مانند ساغرگیر) : با
تون . استوار . پاسدار . پشتیبانی
پرنوش - (مانند درگوش) : فرشته
جاویدانی و کامیابی .
پرنوش آذر - فرشته جاویدانی آتشین
پریکان - (مانند پری جان) : والایان
و برترینها . خانواده‌ای که ساسان
در آن پرورش یافت .
پناه دخت - دختر در آرامش و پناه
پناه دختک - دختر دوست داشتنی

بود مرد - (مرد مانند سرد) : توانا
بود مهر - هستی یافته ایزد مهر .
بودین - هستی .
بوراد سرم - (مانند جوراب گرم) :
دارنده اسب سربور .
بور گشتب - بور آتشین پاک .
بوزید - رستگاری یافته نیکروز .
بوی - سرشت درونی بیشن .
بوی شهریور - سرشت ایزد شهریور
بی آدور - (مانند نی آجر) : ایزد
آتش . دادار آتشین .
بیان بی - خدای خدایان .
بیان ود - داور برای خدایان .
بی اومزد - (بی مانند ری) : خدای
بزرگ و دانا .
بی تیر - ایزد بزرگ تیر .
بی چهر واپران - دارنده سرشت
ایزدی .
بی داد - ایزد زاده .
بی روان گشتب - روان خدای آتش
اشویی پاک .
بی شاهین - ایزد شاهین . باز ایزدی
پابوش - پدر هوشمند .
پابیز - پدر دوست داشتنی .
پاپ - پدر .
پاپا - پدر .
پاپک - پاپ . پدر دوست داشتنی .

ایزد مهر و روشنایی .
برُز مهر ماری - سخن پاک ایزد مهر
شکوهمند و درخشان . دارنده سخن
والای فرتاب یافته ایزد مهر .
برُزن - (مانند بردن) : با شکوه با
فر . برافراشته . برافراخته .
برُز و هرام - ایزد جنگ و پیروزی بافر
برُز وه - (مانند خشک دل) : برجسته
خوب و شکوهمند .
برُزوی - (مانند پرگوی) : برجسته
و شکوهمند . دلیر و بیباک .
برُزین - (مانند گرگین) : برجسته
و شایسته . دلیرو والا . شکوهمند .
برَزینش - (مانند ورزیده) : با نام
ونشان . نامدار . نامور . نیکنام .
برُزین ماه - ایزد ماه شکوهمند .
برُزین ورز - شگفت کار شکوهمند .
برَسک - (مانند خرمن) : شایسته .
خوب . نیک . برجسته .
برَك - (مانند سرک) : آغوش دوست
داشتنی . بر . بغل .
برگوش - آگاه . گوش به سخن .
بغان بغ - ایزد ایزدان .
بنُ انوش جاویدان نژاد کامیاب .
بود - هستی .
بودگ - هستی دوست داشتنی و ناز
بودنا نوش - همیشه جاویدان کامیاب
و پایینده نژاد .

در پناه و پشتیبانی شده .
پناهوند - پشتیبان .
پناه وه - (وهمانندل) : پشتیبان
نیک و خوب . .
پنج بخت - (بخت مانندگفت) :
رستگاری یافته پنج ایزد .
پنج دیس - نشانه پنج ایزد یا دارنده
پنج سرشت و منش والا .
پنجوی - دارنده پنج منش .
پند - اندرز . سفارش نیک .
پندفرگ - پند با فر و فروغ . پند
نیک و برجسته والا .
پندگ - پند خوب و ارزشمند .
پودین - استوار . پا بر جا مباریشه .
پور - پسر .
پورآذرمه - پسر آتشین ایزد ماه .
پور خوره - پسر خورشید تابان .
پورنای - جوان . برنا .
پوس - پسر .
پوس انس - پسر جاویدانی و نیک
روز و کامیاب .
پوسک بود - پسر بودن .
پوسگوگ - پسرکوچولوی ناز .
پوس وه - (مانندگوش دل) : پسر
نیک، برتر، بهتر .
پوهرگ - پسر دوست داشتنی .
پویگ - (مانند خوش) : پرتکاپو .
پهلو - (مانند سردر) : نام نژاد

پایی - پاپ . پدر .
پاپین - وابسته به پدر .
پادنر - (مانند کارگر) : نگهبان
استوار و زورمند .
پادیک - پاسدار نگهبان نیک و خوب
پاک چهر - نیک نژاد . نیک گوهر .
پاک نیودوست - دوست پاک و دلیر
خوب و شایسته .
پاکور - (مانند ناجور) : پاک منش .
پخته و دانا .
پاماها - روشنایی ایزد ماه .
پان داد - زاده یاری و پشتیبانی .
پاهراسب - (مانند ساغردست) :
پاسدار و نگهبان اسب .
پاهریاد - (مانند ساغرداد) : یاری و
پشتیبانی شده ایزد باد .
پاهر داد - (مانند ساغرداد) : زاده
استواری و نیرومندی .
پاهرگین - (مانند ساغرگیر) : با
تون . استوار . پاسدار . پشتیبانی
پرنوش - (مانند درگوش) : فرشته
جاویدانی و کامیابی .
پرنوش آذر - فرشته جاویدانی آتشین
پریکان - (مانند پری جان) : والایان
و برترینها . خانواده‌ای که ساسا ن
در آن پرورش یافت .
پناه دخت - دختر در آرامش و پناه
پناه دختک - دختر دوست داشتنی

بود مرد - (مرد مانند سرد) : توانا
بود مهر - هستی یافته ایزد مهر .
بودین - هستی .
بوراد سرم - (مانند جوراب گرم) :
دارنده اسب سربور .
بور گشتب - بور آتشین پاک .
بوزید - رستگاری یافته نیکروز .
بوی - سرشت درونی بیشن .
بوی شهریور - سرشت ایزد شهریور
بی آدور - (مانند نی آجر) : ایزد
آتش . دادار آتشین .
بیان بی - خدای خدایان .
بیان ود - داور برای خدایان .
بی اومزد - (بی مانند ری) : خدای
بزرگ و دانا .
بی تیر - ایزد بزرگ تیر .
بی چهر واپران - دارنده سرشت
ایزدی .
بی داد - ایزد زاده .
بی روان گشتب - روان خدای آتش
اشویی پاک .
بی شاهین - ایزد شاهین . باز ایزدی
پابوش - پدر هوشمند .
پابیز - پدر دوست داشتنی .
پاپ - پدر .
پاپا - پدر .
پاپک - پاپ . پدر دوست داشتنی .

ایزد مهر و روشنایی .
برُز مهر ماری - سخن پاک ایزد مهر
شکوهمند و درخشان . دارنده سخن
والای فرتاب یافته ایزد مهر .
برُزن - (مانند بردن) : با شکوه با
فر . برافراشته . برافراخته .
برُز و هرام - ایزد جنگ و پیروزی بافر
برُز وه - (مانند خشک دل) : برجسته
خوب و شکوهمند .
برُزوی - (مانند پرگوی) : برجسته
و شکوهمند . دلیر و بیباک .
برُزین - (مانند گرگین) : برجسته
و شایسته . دلیرو والا . شکوهمند .
برَزینش - (مانند ورزیده) : با نام
ونشان . نامدار . نامور . نیکنام .
برُزین ماه - ایزد ماه شکوهمند .
برُزین ورز - شگفت کار شکوهمند .
برَسک - (مانند خرمن) : شایسته .
خوب . نیک . برجسته .
برَك - (مانند سرک) : آغوش دوست
داشتنی . بر . بغل .
برگوش - آگاه . گوش به سخن .
بغان بغ - ایزد ایزدان .
بنُ انوش جاویدان نژاد کامیاب .
بود - هستی .
بودگ - هستی دوست داشتنی و ناز
بودنا نوش - همیشه جاویدان کامیاب
و پایینده نژاد .

داد - آفریده غانون آیین .
 دادآور - (آدورمانند آجر) : آتشزاد
 دادآور دارای - آفریده آتش دارا .
 دادآور فر - آفریده فروغ آتش بافر
 دادآور فربغ - آفریده آتش فره ایزد
 داد ارد - (مانند باش سرد) : آفریده
 ایزد سامانگری و درستی .
 داد اتوشه - آفریده جاودانی کامروا .
 داداورمزد - آفریده اهورایی .
 دادبرزان - (مانند بازپرسان) :
 آفریده ایزد آبهای زاده شکوه و دلیری
 دادبرزمهر - (مانند بازپرس چهر) :
 آفریده شکوه مهر و درخانی .
 داد بخ - (مانند رادر) : آفریده
 ایزدی زاده خدایی داده اهورایی .
 داد پاپک - زاده پدر نیک و مهربان .
 داد شپهر - (مانند بادیه شهر) :
 دارنده غانون رهایی بخش .
 دادفر - فرآفریده آفریده فروغ .
 زاده غانون و آیین .
 داد فرخ - زاده روشنایی و فرخندگی
 دادگ - آفریده شده داد و غانون .
 دادگشپ - آفریده آتش پاک و اشویی
 دادگشنه - (مانند بازبرده) : دلاور
 و دلیر زاده نیرو و نری .
 دادمه - آفریده ایزد ماه .
 داد نرسه - آفریده ایزد پیام .
 داد وه - (مانند باز دل) : آفریده

جوان - (مانندگذار) : جوان .
 جوزمند - (مانند موز دست) : نبرد
 کننده جنگجو دلاور دلیر .
 جوزین - (مانند پر چین) : پیکار
 جو جنگجو دلاور .
 جوش - (مانند گوش) : اخترازوش .
 جوی مرد - پیکار جوی دلیر دارنده
 مردان برای نبرد .
 جوی بندگ - (مانند موی بر سر) :
 پیکار جو دلیسته نبرد رزم آور .
 چرخید - (مانند زردید) : گردان .
 چرخان .
 چشمک - چشم . چشمک زدن .
 چهر اورمزد - دارنده سرشت ایزدی
 و دارنده فروغ اهورایی .
 خدابود - آفریده خدایی .
 خدای داد - داده ایزدی .
 خردبوه - (مانند بسر در) : دارنده
 خرد نیک و والا .
 خرد یزد داد - خرد داده شده ایزدی
 خودوگ - خود نیرو خود توان متوانا
 خورشید ماه - فروغ مهر و ماه .
 خور یزد - خورشید یزدانی .
 خوریگ - خورشیدی مهرین .
 خورین - نگ به " خوریگ " .
 خوشک - (مانند تشك) : خوش شاد

تهمن بخت - (بخت مانند گفت)
 دلیران رستگار دلاوران نژاده .
 تهمان دخت - دختر دلیران نژاده
 تهم دین - دارنده منش نیک و والا .
 تهم شاپور - شاپور نژاده و دلاور .
 تهمگ داد - آفریده نژاده و دلیری
 تهمین - نژاده والاتبار دلیر .
 تیر - ایزد تیر ستاره تیر .
 تیراد - وابسته ایزد تیر .
 تیرداد - آفریده ایزد تیر .
 تیرگ - ایزد دوست داشتنی تیر .
 تیرمهر - ایزد تیر درخشان ایزد
 تیر مهر .
 تیریو - آفریده ایزد تیر .
 تیره داد - آفریده نیک ایزد تیر
 تیریگ - آفریده ایزد تیر .
 تیرین - وابسته به ایزد تیر .
 جاگوی - نیک گوی گونه ای درخت .
 جاماسب - (مانند باما است) : جم
 دارنده اسبان زیبا شاهنشاه .
 جاموگ - جام دوست داشتنی
 جانگ - جان و روان نیک و خوب .
 جم - نام جمشید در چ همزاد .
 جمک - (مانند سرک) : جم نیک .
 جمین - وابسته به جم .
 جمین بی - (بی مانند ری) : جم
 خداداد .
 پارت در چم دلاور و توانا .
 پهلوام اسب - (مانند درخور است) :
 دارنده اسب برجسته و خوب .
 پهن سر - دلاور استوار نیرومند
 پیر تهم - (مانند نیک بخش) : پیر
 نژاد ارجمند نیا گرانمایه تبار .
 پیر چیر آتخش - (مانند پیر نیک
 پا بست) : پیروز نژاد آتشین .
 پیرگ - پیر و پیشوای دوستدار .
 پیروز اورمزد - پیروز اهورایی .
 پیروز تهم - نژاد پیروز پیروز نیا .
 پیروز دخت - دختر پیروز مند .
 پیروز شاپور - شاپور پیروز مند .
 پیروز گشپ - آتش پاک پیروز .
 پیروز نرسی - ایزد پیام پیروز .
 پیروز هرمزد - پیروز اهورایی .
 پیروز بزدگرد - بزدگرد پیروز .
 تابیگ - درخشان فروزان تابان .
 تاروگ - سیاهی زیبا و خوشایند .
 تبندای - (مانند کمرتاب) : گرم
 و رخنده و تابان .
 تروفی - (مانند هموئی) : جوان و برنا
 تمکون - (مانند شب گون) : دارنده
 رنگ تیره همانند دلاوران .
 تهم - (مانند بخش) : دلیر نژاده
 تهماسب - دارنده اسبان نیرومند
 و نژاده .

داد - آفریده غانون آیین .
 دادآور - (آدورمانند آجر) : آتشزاد
 دادآور دارای - آفریده آتش دارا .
 دادآور فر - آفریده فروغ آتش بافر
 دادآور فربغ - آفریده آتش فره ایزد
 داد ارد - (مانند باش سرد) : آفریده
 ایزد سامانگری و درستی .
 داد اتوشه - آفریده جاودانی کامروا .
 داداورمزد - آفریده اهورایی .
 دادبرزان - (مانند بازپرسان) :
 آفریده ایزد آبهای زاده شکوه و دلیری
 دادبرزمهر - (مانند بازپرس چهر) :
 آفریده شکوه مهر و درخانی .
 داد بخ - (مانند رادر) : آفریده
 ایزدی زاده خدایی داده اهورایی .
 داد پاپک - زاده پدر نیک و مهربان .
 داد شپهر - (مانند بادیه شهر) :
 دارنده غانون رهایی بخش .
 دادفر - فرآفریده آفریده فروغ .
 زاده غانون و آیین .
 داد فرخ - زاده روشنایی و فرخندگی
 دادگ - آفریده شده داد و غانون .
 دادگشپ - آفریده آتش پاک و اشویی
 دادگشنه - (مانند بازبرده) : دلاور
 و دلیر زاده نیرو و نری .
 دادمه - آفریده ایزد ماه .
 داد نرسه - آفریده ایزد پیام .
 داد وه - (مانند باز دل) : آفریده

جوان - (مانندگذار) : جوان .
 جوزمند - (مانند موز دست) : نبرد
 کننده جنگجو دلاور دلیر .
 جوزین - (مانند پر چین) : پیکار
 جو جنگجو دلاور .
 جوش - (مانند گوش) : اخترازوش .
 جوی مرد - پیکار جوی دلیر دارنده
 مردان برای نبرد .
 جوی بندگ - (مانند موی بر سر) :
 پیکار جو دلیسته نبرد رزم آور .
 چرخید - (مانند زردید) : گردان .
 چرخان .
 چشمک - چشم . چشمک زدن .
 چهر اورمزد - دارنده سرشت ایزدی
 و دارنده فروغ اهورایی .
 خدابود - آفریده خدایی .
 خدای داد - داده ایزدی .
 خردبوه - (مانند بسر در) : دارنده
 خرد نیک و والا .
 خرد یزد داد - خرد داده شده ایزدی
 خودوگ - خود نیرو خود توان متوانا
 خورشید ماه - فروغ مهر و ماه .
 خور یزد - خورشید یزدانی .
 خوریگ - خورشیدی مهرین .
 خورین - نگ به " خوریگ " .
 خوشک - (مانند تشك) : خوش شاد

تهمن بخت - (بخت مانند گفت)
 دلیران رستگار دلاوران نژاده .
 تهمان دخت - دختر دلیران نژاده
 تهم دین - دارنده منش نیک و والا .
 تهم شاپور - شاپور نژاده و دلاور .
 تهمگ داد - آفریده نژاده و دلیری
 تهمین - نژاده والاتبار دلیر .
 تیر - ایزد تیر ستاره تیر .
 تیراد - وابسته ایزد تیر .
 تیرداد - آفریده ایزد تیر .
 تیرگ - ایزد دوست داشتنی تیر .
 تیرمهر - ایزد تیر درخشان ایزد
 تیر مهر .
 تیریو - آفریده ایزد تیر .
 تیره داد - آفریده نیک ایزد تیر
 تیریگ - آفریده ایزد تیر .
 تیرین - وابسته به ایزد تیر .
 جاگوی - نیک گوی گونه ای درخت .
 جاماسب - (مانند باما است) : جم
 دارنده اسبان زیبا شاهنشاه .
 جاموگ - جام دوست داشتنی
 جانگ - جان و روان نیک و خوب .
 جم - نام جمشید در چ همزاد .
 جمک - (مانند سرک) : جم نیک .
 جمین - وابسته به جم .
 جمین بی - (بی مانند ری) : جم
 خداداد .
 پارت در چم دلاور و توانا .
 پهلوام اسب - (مانند درخور است) :
 دارنده اسب برجسته و خوب .
 پهن سر - دلاور استوار نیرومند
 پیر تهم - (مانند نیک بخش) : پیر
 نژاد ارجمند نیا گرانمایه تبار .
 پیر چیر آتخش - (مانند پیر نیک
 پا بست) : پیروز نژاد آتشین .
 پیرگ - پیر و پیشوای دوستدار .
 پیروز اورمزد - پیروز اهورایی .
 پیروز تهم - نژاد پیروز پیروز نیا .
 پیروز دخت - دختر پیروز مند .
 پیروز شاپور - شاپور پیروز مند .
 پیروز گشپ - آتش پاک پیروز .
 پیروز نرسی - ایزد پیام پیروز .
 پیروز هرمزد - پیروز اهورایی .
 پیروز بزدگرد - بزدگرد پیروز .
 تابیگ - درخشان فروزان تابان .
 تاروگ - سیاهی زیبا و خوشایند .
 تبندای - (مانند کمرتاب) : گرم
 و رخنده و تابان .
 تروفی - (مانند هموئی) : جوان و برنا
 تمکون - (مانند شب گون) : دارنده
 رنگ تیره همانند دلاوران .
 تهم - (مانند بخش) : دلیر نژاده
 تهماسب - دارنده اسبان نیرومند
 و نژاده .

سasan آذر - سasan آتشین .
سasanان - وابسته به سasan در چم
نژاده ، بزرگ ، پاداشگیر .
سasanدخت - دختر سasan .
سasan مهرین - سasan درخshan .
سasan ایزد مهر .
سام آذر - سام آتشین ، دلیرموسیاه
سپند وود - (مانند به بندکرد) :
دلیر اشویی و پاک تبار .
سیووگ - (مانند به گونه) : فرآگیر .
همه گیر . باسته خوب مبی کاستی
ستخر یاد - آفریده توانایی و نیرو
سدداد - آفریده ایزد سد (شماره سد
که نماد آن روشن نیست) .
سرای پهربیز - (مانند نوای سرگیر)
در چم : یاری زیبا ، پشتیبانی خوب .
سروش آذر - ایزد سروش آتشین .
سرمیزد - (مانند به دربست) :
بلند آوازگی ایزدی .
سهاد - (مانند روال) : به اندیشه
و دید آمدن نگاه و دید .
سه بوخت - رستگار سه نمادوالا :
پندار و گفتار و کردار نیک .
سه داد - آفریده سه نماد .
سورن - (مانند کودل) : توانا ، دلیر
سیغفر - فر و فروغ درخshan .
سین - سیمرغ .
سین بخت - (بخت مانند گفت) :

روشن - (مانند جشن) : ایزدراستی و
درستی .
رشنگ - نگبه " رشن " .
رود دخت - دختر خوشبخت .
روز بود - پر فروغ درخshan متابان .
روز وران - (مانند گوشگران) :
روشن متابناک فروزان .
رزو وه - (مانند روز به) : دارنده
روزهای نیک و خوب و روشن .
ریو آذر فرنبغ - آتش فره ایزدی پر
توان و توانگر .
ریو مهر - (مانند پیر چهر) : مهر
توانگر و درخshan .

زابوگ - فریبنده . فریبا .
زیر - (مانند کمر) : والا . فرمند .
زریناه - پیران یار پیریناه .
زر پوس - پسر تلایی .
زرد مرد - رهبر مردان .
زدمهر - مهر درخshan .
زدوان - خدای زمان .
زدواناد - خدای زمان .
زدوان داد - آفریده خدای زمان .
زیر - دارنده زرده زرین .
زور وه - (وه مانند دل) : زورمند .
نیرومند . بهترین درساینه نیرو .
ساتاروپ - فرمانروا . فرمدار .

دوشام - (مانند موداشت) : دلدادن
و دلباختگی . شیفتگی و شیدایی .
بعدین نگهبان دز . دزدار .
دیرام - دل آرام . دل آسوده .
دیز خرید - دز خریده .
دین - ایزد همزاد روان .
دینار پند - دارنده آیین نیک .
دین فرنبغ - دارنده دین فره ایزد
دیهین - برپا کننده . سازنده .

رادگ - بخشنده . باگذشت .
رازگرد - (مانند باز خورد) : رازیلی
و پهلوانی و دلاوری .
راست آذر - راستین آتشین .
راست خور - دارنده راستی مهر .
راستگ - درست و راست .
راستگوی راه - دارنده راه راستگویی
رام مهر - دارنده آرامش ایزد مهر .
رامهان - (مانند با کسان) : دارنده
راه و روش و آیین بزرگان و نیکان .
رامیگ - آرام . خوشبخت . نیکروز .
رامیفونی - فرخنده . نیکبخت .
راه اورمزد - دارنده آیین اهواری .
رز ماد - (مانند زرکار) : پیکار جو .
رزماگوی - (مانند زرداالوی) : دلیر
و رزمنده . دلاور و جنگجو .
رشک راشتان - بسیار راست و
درست . فر و فروغ راستان .
دوستگ - دوست داشته شده .
دوشام - (مانند موداشت) : دلدادن
دادوه آدور - آفریده آتش نیک .
دادوی - (مانند خواجه) : دادگر .
آفریده نیک . زاده آیین و غانون .
دادین - آفریده غانون و داد .
دادین گشسب - آفریده آتش اشویی
دادین ماه - آفریده ایزد ماه .
داراب اشتاد - داراب ایزد درستی .
داراسگ - دارنده سگ . بالرج سگدار .
دارای - نیک . متوانمند . توانگر .
دارایا اورمزد - توانگر اهواری .
دارای گشسب - دارنده آتش اشویی .
دارای وه - (وه مانند دل) : نیک
توانگر . متوانمند بخشنده و خوب .
دارگ - (مانند ساده) : داریوش نیک
داهوی - بخشنده . بزرگوار .
دبیو بخت - (مانند دبیر گفت) :
نویسنده خوشبخت . نویسنده نیک .
دخت آدور - دختر آتش .
دخت اتوش - دختر جاویدان کامیاب
دخت مرد - دختری که نیروی مردان
رادارد - پرنیرو . توانا .
درو - (مانند هلو) : تندرست . پاک .
درو وک - (مانند هلو بس) : پاک
نژاد . تندرست . نیک .
دريوش - (مانند نبيره) : تنگdest .
دريوش . کم درآمد .
دوستگ - دوست داشته شده .

کپ چهرک - (مانند هر دلبر) : نیک سرشت نیکنہاد . والاتبار گوهری کدوگان - (مانند سبکار) : نبردگر و پیکارجو جنگنده و رزم آور .
کرپک - (مانند مهر) : نیکویی .
کرپک گر - نیکوکار .
کردسرو - (مانند مهر به سر) : آنکه در کارهای بزرگ بلندآوازه است .
کردیک - (مانند نردین) : با رفتار و کردار شایسته .
کردک - (مانند به سر) : پر تکاپو .
کار انجام شده .
کرمای - (مانند شهباز) : اژدهایی .
مانند اژدها . پرتawan و نیرو .
کمار - (مانند گدار) : نام پارتی در چم : پسر، فرزند .
کمارگ - (مانند گذاره) : پسر جوان کعب - (مانند سرو) : فروتن . کهتر کنگاب - (مانند درجای) : دارنده آب گنگ .
کواود - (مانند زمان) : کیان .
کوهزای - زاییده کوه . توانا و بانیرو کوی مهر - خانه و برزن خورشید .
گر آدور - (مانند سر آجر) : کوه آتش گرگین - نیرومند مانند گرگ .
گشن - (مانند گفت) : آتش اشویی .
گشن داد - آفریده آتش پاک و اشویی

فرخ دخت - دختر خجسته و با فروغ فروخزاد - آفریده فروغ و خجستگی .
فرخ شاهین - فروغ و خجستگی شاهینی فروخ گشتب - فروغ آتش پاک و اشویی فروخ مهای - (مهای مانند بزای) : فروغ و خجستگی بزرگ .
فرخ مهر - فروغ و خجستگی ایزد مهر فروزگ - (مانند سمند) : والا . بلند .
بالا . پیش . گرانمایه .
فرگ - (مانند سرک) : شکوه . والایی فرمهر - شکوه مهر . شکوه درخشان .
فر نرسی - شکوه ایزد پیام .
فره - نگد به " فرگ " .
فرهاد - نوازش یافته . والا . بالنده .
با شکوه درخشان .
فروردین دخت - دختر فروهرها که روان جاوید هر آدمی میباشدند .
فری - گرامی . ارجمند . دوست .
فریان - نگد به " فری " .
فری اورمزد - گرامی شده اورمزد .
فری زرماه گشتب - گرانمایه و با ارج ایزد ماه و آتش پاک و اشویی .
فریوگ - (مانند کمی بس) : دوست داشته شده . گرانمایه . والا . با ارج فور سمن - (مانند پور همه) : سمن زیبا و پر فروغ و خجسته .
کام اورمزد - کامروای اهورایی .

فراورمزد - شکوه اهورایی . فروغ و روشنایی فروزان اهورایی .
فرای گشتب - باری بخش آتش پاک فرای اورمزد - دوستدار اهورا .
فراین گشتب - نگبه : فرای گشتب فربی - (مانند در ری) : نام نخستین آتشکده و آتش اشویی پاک فره ایزدی .
فربی آدور - (مانند در ری آجر) : فره ایزدی آتش . آتش فره ایزدی .
فربی انوش - فره ایزدی جاویدان .
فربی گشتب - فره ایزدی آتش پاک فربی نرسی - فره ایزدی ایزد پیام فرغ - دارنده فروغ و خجستگی .
فرخ آدور گشتب - دارنده فروغ آتش فرخان - (فرخ + ان) : فرخ و خجسته فرغ اورمزد - فروغ و خجستگی اهورا فرغ بندگ - دلبسته فروغ و خجستگی فرغ بود - فروغ شایسته و هستی بخش فرغ بی آتور - فروغ ایزدی آتش .
فرخ خسرو - خوشنامبا فروغ و خجسته فرغ خوره - (خوره مانند گذره) فر و فروغ و خجستگی مهر درخشان .
فرخ داد - آفریده فروغ و خجستگی .
فرخ دایین - نگد به " فرخداد " .
فرخ دان - دانای فرو فروغ و خجستگی فرغ دارایا بوزید - داریوش فروغمند اشویی و پاک .
فرانوش - دارنده شکوه جاویدانی .

رنستگار و رهایی یافته سیمرغ .
سینگ - سیمرغ دوست داشتنی .
سین وه - (وه مانند دل) : سیمرغ با شکوه و نیک .
شاپور دختک - دختر خوب شاپور .
شاد - خرسند . خرم . سرزنه .
شادرای - شاد اندیشه .
شادک - سرزنه . خرم . دلشاد .
شاموار - پشتیبان . بیاری بخش .
شاهک - بزرگ مهریان . شاه خوب .
شبگ - (مانند همه) : گوهر درخشان شرمی - آزرمیں . باشرم .
شش بخت - (بخت مانند گفت) : آفریده شش امشاسپند . رستگار شش امشاسپندان .
شهراب - نگهبان کشور .
شهریور - شهریاری آرزو شده .
شیدگ - فروغ دوست داشتنی .
شیدم - (مانند دیدم) : دارنده روان و اندیشه درخشان و فروزان .
شیرنیو - (مانند دیر دید) : شیر دلیر . توانا . دلاور . بیباک .
فر - روشنایی . فروغ . شکوه .
فرآدور گشتب - دارنده فروغ آتش اشویی و پاک .
فرانوش - دارنده شکوه جاویدانی .

ماهگ - ماه دوست داشتنی و ناز .
 ماه گشتب - آتش اشویی ایزدمه .
 ماه ونداد - بازیافته ایزدمه .
 ماه وه - (مانند کاردل) : ایزدمه نیک
 ماه وهرام - ماه ایزدمه جنگ و پیروزی
 ماهوی - وابسته به ایزدمه .
 ماه یزد - ماه ستودنی .
 ماه یزدان - ایزدمه .
 ماه یزد هیتابسب - ماه ایزدمه دارنده
 اسیان خوب و رام .
 ماهیگ - وابسته به ایزدمه .
 ماهین - وابسته به ایزدمه .
 مرداوش - (مانند سختکوش) :
     دارنده هوش و دانایی مرد .
 مردانوش - مرد جاویدان .
 مردای بود - مردانگی .
 مرد بود - دارنده هستی مرد .
 مردیبدان - مردانگی .
 مردوه - (وه مانند دل) : مرد نیک
 مردوی - مردی و مردانگی .
 مردین - مانند مرد مردانگی .
 مردین وه - (وه مانند دل) : مردی
 و مردانگی نیک و والا .
 مرزبان - پاسدار مرز و بوم .
 مرزوگ - نگبه " مرزبان " .
 مزاد - بزرگزاده والا با تبار .
 مزانوش - (مز مانند سر) : بزرگزاد
 جاویدانی و کامیاب .

مانداد - زاده اندیشه نیک .
 مانرد - (مانند پاکرد) : پیشوا و رهبر
 خانه و جایگاه .
 مانیرین - دارنده اندیشه آریایی .
 ماهآدور - (آدور مانند آجر) : آتش
 ایزدمه ماه آتشین .
 ماه آدور اورمزد - آتشین ماه اهورایی
 ماه آدور فرای گشتب - آتشین
 ماه ارجمند آتش پاک و اشویی .
 ماه آدور گشتب - آتشین ماه پاک .
 ماهاد - وابسته به ایزدمه .
 ماهاد گشتب - آتش ایزدمه .
 ماهاد یزدانی - ماه ایزدمه .
 ماهان داد - آفریده ماهان (ایزدمه)
 ماه انوش - ایزدمه جاویدانی .
 ماه اوش - دارنده هوش ایزدمه .
 ماه بادان - ماهیار . یاری شده ایزدمه
 فروزان ماه .
 ماه بخت - (بخت مانند گفت) :
     رسنگار شده ایزدمه .
 ماهبرز - (برز مانند گرز) : با شکوه
 و نیرومند شده ایزدمه .
 ماه بی - (بی مانند ری) : ماه ایزدمه
 ماهداد - آفریده ایزدمه .
 ما هداد لشو - زاده پاک ایزدمه .
 ماهدا دگشتب - زاده ایزدمه آتش پاک
 ماهراد - ایزدمه راد و والا .
 ماه روز - دارنده فروغ ماه .

گوباران - (مانند دوکاران) : گاو
 سوار . دلاور . دلیر .
 گوزن - (مانند کهن) : دوستدار گاو
 نیرومندتر .
 گوك - (مانند کهن) : نگ به گوزن .
 گوکاک - (مانند گنه کار) : نگ به
 گوزن .
 گوکی - (مانند کهن) : نگ به گوزن
 گوهران ماه - ماه نژاد نژاده ایزدمه
 پر فروغ ماه . با تبار .
 گیلان شیر - شیر گیلان .
 گیه ماه - (مانند دیرگاه) : هستی ماه
 مارآباد - یاری شده سخن پاک .
 ماران - سخنان پاک و اشویی .
 ماربی آدور - (مانند یارکی پاشد)
 در چم : سخن ایزدمی آتشین .
 مارت - (مانند پارت) : مانند مرد .
 مادبخنگ - (کار پشتک) : مادر
 رستگار . رستگار یافته مادر .
 مارتی بوتا - مردانگی . نیرومندی
 مارسپند - سخن پاک و اشویی .
 مارسپی - سخن پاک و شایسته .
 مار گشتب - سخن پاک آتش اشویی
 مار ویرای - سخن پاک درست .
 ماری - سخن پاک اشویی .
 مارین داد - زاده سخن پاک .
 مان آباد - خانه آباد نیک بخت .

گشتب - آتش اشویی ویاک آریایی
 گشتب آدور - آتش نیرومند آریایی
 گشتب اناهید - آتش اشویی ایزدمه
 باروری و سرسبزی و آبادانی .
 گشتب اورمزد - آتش پاک اهورایی
 گشتب بام - دارنده درخشش آتش
 پاک و اشویی .
 گشتب بُرُزین - (مانند گرزین) :
 دارنده آتش اشویی و پاک شکوهمند
 گشتب داد - آفریده آتش پاک .
 گشتب ماه - آتش اشویی ایزدمه .
 گشتب هو داد - آفریده نیک آتش
 پاک و اشویی .
 گشتب وه داد - (وه داد مانند)
 دل داد) : آتش اشویی نیک آفریده .
 گشنگ - (مانند پشتک) : آتش پاک
 و اشویی دوست داشتنی و نیک .
 گشنین - (مانند گرگین) : وابسته
 به آتش اشویی و پاک .
 گشنین داد - داده آتش اشویی .
 گشنین مرد - مرد آتش پاک و اشویی
 گند - (مانند گفت) : یابنده دلیر
 گند خور - (مانند جفت شده) یابنده
 خورشید درخشنان .
 گند رشین - (مانند گفت پروین) :
 یابنده ایزدمه راستی و درستی .
 گند فر - (مانند رفتگر) : یابنده
 فر و فروغ و شکوه .

نرسه - نگبه " نرسک " .
 نرسه دخت - دختر ایزد پیام .
 نرسه کارن - ایزد پیام خانواده‌ای
 به نام " کارن " که از خانواده‌های
 بسیار بزرگ اشکانی و ساسانی بود
 (کارن = فرمانده و سپاهی و توانا) .
 نریمان دادگ - نریمان زاده . زاده
 دلاوری و نیروندی .
 نرین - (مانند زمین) : دلاور .
 نوگ - تازه . نو .
 نوخ اورمزد - نخستین کس درسایه
 مهر اهورایی برتراهورایی .
 نوخداد - نخست آفریده برترا .
 نیروسنگ - ایزد توانایی .
 نیرو فرای - فرنیکی بیاری دهنیکی
 نیروممان - نیروند توانا زورمند
 نیش فرنیغ - بالاتر از فرهایزدی
 نیوان - خوب و نیک و دلاور .
 وادام - بادام .
 وادوی - آفریده ایزد باد .
 وادین - زاده ایزد باد .
 واران - دژهای استوار .
 وارگ - دژ استوار .
 وارن - (مانند با سر) : دژ استوار .
 واسپوهر - شاهزاده پسر تیره نژاده
 والاد - پر نیرو پر تکاپو پر کار .
 والان - نگبه " والاد " .
 والان بودید - رستگار شده کار و نیرو

مهرگ - مهر دوست داشتنی و نیک
 مهر گشتب - مهر آتشین اشوی .
 مهر مهیگ - مهر بزرگ و فروزان .
 مهر وداز - (وراز مانند گراز) : مهر
 نیروند و توانا .
 مهر وزان - (مانند دلدوzan) : شاد
 گری مهر . شادمانی ایزد روشنایی
 مهروگ - وابسته به ایزد مهر .
 مهر ویروی - مهر هوشمند .
 مهر یزدخواست - خواسته شده ایزد
 مهر . داده شده ایزد روشنایی .
 مهر یزین - دارنده سرشت میترا .
 مهرین - مهر آیین وابسته به ایزد
 مهر روشنایی .
 میدوماه - زاییده شده میان ماه .
 میس پادین - مهریار پشتیبانی
 شده ایزد مهر و روشنایی .
 نابان - دوست . نزدیک . یار .
 نادوک - نازک . خوب . دلچسب .
 نازک - باریک . خوب . زیبا .
 نازی - ملوس . تولد برو . زیبا .
 نامای - نام آور نامدار .
 ناموی - نامدار بلند آوازه .
 نامی - نامور نامدار .
 نخا تاب - (مانند رواکار) : نخستین
 تابش و فروزنده .
 نرسک - (مانند پرده) : ایزد پیام .

مهر آذر گشتب - مهر آتشین آتش
 اشوی و پاک .
 مهر آفرید - آفریده ایزد مهر .
 مهر آفرید - روشنایی مهر برآفراشته
 مهر اسپیان - (اسپیان مانند د ر
 میان) : مهر دارنده اسبان نیک .
 مهران - وابسته به ایزد مهر و
 روشنایی . خورشیدی .
 مهران تیرداد - خورشید زاده ایزد
 تیر .
 مهر اورمزد . مهر اهورایی .
 مهر اوش - دارنده هوش ایزد مهر
 مهربان - دارنده فر و فروغ ایزد
 مهر . فروغ خورشیدی .
 مهر بادگ - مهریار .
 مهر برد - (مانند مهرشد) : مهر
 پیشوا پاسدار ایزد مهر .
 مهر بخت - (مانند مهر گفت) :
 رستگار شده ایزد مهر و روشنایی .
 مهر بوزید - نگبه " مهر بخت " .
 مهر پناه - مهریار در پناه مهر .
 مهر قهم - (قهم مانند بخش) :
 دارنده نژاد مهرو دلاوری مهر .
 مهر خواست - داده ایزد مهر .
 مهرداد - آفریده ایزد مهر .
 مزاگای - (مانند در اینجای) : در
 چم : بزرگزاده و والا .
 مزد - (مانند سرد) : سرور دانا .
 مزدک - سرور دانای نیک .
 مزدیز - (مانند جشن گر) : سرور دانا
 و بخرد ستودنی و با ارج .
 مزدیسن - (مانند جشن کرد) : سرور
 دانای ستایش آمیز و دوست داشتنی
 مرگا - (مانند فردا) : چمنزار .
 مشتك - (مانند زردک) : مست نیک
 و دوست داشتنی .
 مشتگاه - نگبه " مشتك " .
 مشدک - مزدایی .
 منیر - (مانند پنیر) : اندیشه دار .
 بینشمند نیک اندیش .
 منیز - (مانند کنیز) : اندیشور .
 مه بود - (مانند بهنود) : بزرگووالا .
 مهر آبی - منش و آبروی فروزان .
 مهراد - (مانند سرکار) : وابسته به
 ایزد روشنایی و فروغ خورشیدی .
 مهراد آذر - خورشید آتشین .
 مهراد بخ خورشید ایزدی .
 مهراد فرنیغ - خورشید فرها ایزدی .
 مهراد گشتب - خورشید آتش پاک .
 مهر آذر اومزد - مهر آتشین اهورایی
 آتشین نژاده .
 مهر آذر فرنیغ - مهر آتشین ایزدی

ویفر - "مانند بی در) : فر ایزد باد
وین - (مانند دین) : نگاه دیده ور
وی بوخت - (مانند ری سوخت) :
رستگار یافته ایزد باد .

ویشان - (مانند پیکار) : ایزد باد .
ویشتاسب - دارنده اسبان رها باز
ویشتاسبان - نگ به " ویشتاسب"
ویک - خردمند . با خرد . دانا .
ویمین - کوه تیهای استوار . توانا
ویه آذر فر - فروغ خرد ایزد آتش .
ویه آذر فرنیغ - خردمند آتش ایزدی
ویه اوهرمزد - خردمند اهورایی .

ویه بُرُزین آذر خردمندوالای آتشین
ویه بنگ - وابسته به خرد والا .
ویه شاپور - شاهزاده خردمند .
ویه گشپ - خردمند آتش اشویی .

هرداد - (خرداد) : خورداد امشاسپند
وزاده خورشید درخشان .
هردادمه - (مانند خرداد ماه) :
زاده خورشید و ماه : ایزدان فروزش .
هرداد مهر - (مانند خرداد مهر) :
زاده خورشید درخشان .
هرگین - (مانند در چین) : کارآمد .
هفت - شماره هفت . نماد اهورا و
شش امشاسپند .
هفتان - نگ به " هفت " .
همگ - (مانند گذار) : وابسته به

وهزاد - بهزاد . آفریده خوب .
وه سر - نیکسر . دارنده فرمانده نیک
وهشت - (مانند نوشت) : بهترین .
بهشت مینو . جهان برتر و والا .
وهمنگ - (مانند سردر) : نخستین
امشاپند . اندیشه نیک .
وهمناد - نگ به " وهمن " .
وهمن داد - آفریده شده اندیشه
نیک و والا .
وهمن گرد - (گرد مانند زشت) :
انجام دهنده اندیشه نیک .
وه مهر - مهر درخشان و خوب .
وهنام - (مانند برکام) : بهنام .
وهنامگ - نگ به " وهنام " .
وهوگ - (مانند نبود) : نیک . خوب .
وهیشتaran - (مانند نه بیست بار) :
بهشتی . مینوی .
ویر - هوش . نر . مرد . یاد .
ویراسپ - (مانند بی کاست) : دارای
مردان و اسبان و هوش .
ویر بز آذر - خردمند رستگار شد ه
ایزد آذر .
ویرزن - (مانند دیررس) : دلیوگرا
و خردمندا .
ویروی - (مانند بی موی) : باهوش
و خردمند . مردانه . نر .
ویزن - (مانند بی در) : آفریده ایزدی

وسپور - (مانند سرپوش) : با تبار .
شاهزاده . نیک نژاد .
وشاد - (مانند بداد) : گشاد . باز .
گسترده . نیک شاد .
ولخش - (مانند نبست) : فرمانروا
بودن . فرمداری .
ونداد - (مانند سردار) : رستگاری
یافته . نیک بخت . نیکروز .
ونداد اورمزد - رستگار اهورایی .
ونداد گشپ - رستگار ایزد آتش
وندار - (مانند پندار) : به سامان .
آرایش یافته . پیراسته .
وندر - (مانند بهتر) : نگبه وندار .
ونین - (مانند زمین) : پیروز . چیره .
ووان - (مانند بمان) : ایزدان باد .
وه آذر - (مانند سرگاذ) : آتش نیک
و خوب . ایزد آتش برجسته و والا .
وهاد - (مانند زمان) : شایسته و نیک
وهان - (مانند زبان) : بهتر . خوبتر
وه اورمزد خوب اهورایی .
وه بُرُز آذر - نیک شکوهمند آتشین
وه بود - (مانند سرپوش) : نیک بود
وهداد - آفریده نیکی . بهداد .
وهداد گشپ - نیک داده آتش باك .
وه دوست - دوست نیک و خوب .
وه راست - نیک راست . راستی نیک
وه روز داد - نیک داده روشنایی .
بهروز . نیک بخت . شادر روز .

- اندیشه - اندیشه والا وارجمند .
 هومفریاد - یاری شده ایزدهوم .
 هونی - دلپذیر گوارا خوب .
 هونی اردشیر - شهریار راستین .
 هونیاک - خوب و شایسته گوارا .
 هونیاک وهرام - بهرام شایسته و نیک نژاد .
 هو والان - دارنده نیروی خوب .
 هوهوم - هوم خوب وبالنده .
 هویاد - نیک پشتیبانی شده .
 هویای - نیک یاری شده .
 هیرید دخت - دختر پیشوای آتش .
 بیزدان انوش - جاودانگی ایزدی .
 بیزدان باد - ایزد باد .
 بیزدان بخت - (بخت مانند گفت) : رستگاری یافته بیزدان .
 بیزدان تهم فرنیغ - دلیرفره ایزدی .
 بیزدیوزام - بیزدان رهایی بخش .
 بیزدان داد - آفریده بیزدان .
 بیزدان دخت - دختر بیزدان .
 بیزداورمزد - اهورای ستودنی .
 بیزد پوران مهر - پسر ایزد مهر .
 بیزدخواست - خواسته و داده ایزد .
 بیزدیگ - دلبسته ایزد ستودنی .
 بیسن - (مانند جشن) : ستایش جشن .
 بیوزین دارای - داریوش پلنگمنش .
 بیزدوگ - بیزدانی ایزدی .
- ایزد هوم (گیاه پاک آریایی) .
 هم بَی - (مانند در ری) : خدادار .
 همزاسب - (مانند هم راست) : دارای اسباب جنگی .
 هم مهر - هم پیمان . مهر دار .
 هم مهرگ - نگبه " هم مهر " .
 هم رو - (مانند همسر) : هم پیمان .
 هو پندر - سفارش نیک . مادرز .
 هوچهر - نیک نژاد . والاتبار .
 هوچهر وهرام - بهرام نیک نژاد .
 هوداد - نیکزاد نیک نژاد .
 هوراگ - فروع خورشیدی . مباده نیک مستی آور .
- هوس رو - (مانند گوش در) : خوشنام و نیک شنو . سخن شنو .
 هوس رُمه - (مانند گوش در کار) خوشنام ایزد ماه .
 هو فربَی - (مانند رو در پی) : فره ایزدی نیک . آتش ایزدی بالنده .
 هوگشن - (مانند بوبرد) : آتش نیک .
 هوگشسب - آتش اشوبی پاک و نیک .
 هوم - (مانند خوب) : گیاه پاک و نیک و اشوبی آریایی . ۱ بیزد هوم .
 هوم آزاد - آزاده در سایه هوم .
 هوم اورمزد - هوم اهورایی .
 هومای - شایسته . دارنده نیروی نیک و شگفت انگیز .
 هومت - (مانند بویه) : خوب و نیک